C/2025/1183

21.3.2025

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamus

„Kuidas toetada sotsiaalmajanduse üksusi kooskõlas riigiabi eeskirjadega: mõned mõtted Enrico Letta aruandes esitatud soovituste põhjal“

(omaalgatuslik arvamus)

(C/2025/1183)

Raportöör: **Giuseppe GUERINI**

Nõustaja	Samuel CORNELLA
Täiskogu otsus	11.7.2024
Õiguslik alus	kodukorra artikli 52 lõige 2
Vastutav sektsioon	ühtse turu, tootmise ja tarbimise sektsioon
Vastuvõtmine sektsioonis	12.12.2024
Vastuvõtmine täiskogus	22.1.2025
Täiskogu istungjärk nr	593
Hääletuse tulemus (poolt/vastu/erapooletuid)	216/4/1

1. Järeldused ja soovitused

1.1. Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee (edaspidi „komitee“) rõhutab, et oluline on ühitada sotsiaalmajanduse üksuste (kes täidavad sageli varem riikide poolt täidetud ülesandeid ja rolle) vajadus avaliku sektori tugeva toetuse järele Euroopa riigiabi eeskirjadega.

1.2. Komitee märgib, et ka Mario Draghi aruandes Euroopa konkurentsivõime tuleviku kohta juhitakse tähelepanu seosele konkurentsivõime ja Euroopa sotsiaalse mudeli vahel, ning tuletab meelde, et oluline on kaitsta Euroopa sotsiaalhoolekande- ja sotsiaalkaitsesüsteeme. Seepärast rõhutab komitee sotsiaalmajanduse üksuste tähtsust Euroopa kodanike sotsiaalsetele vajadustele konkreetsete vastuste tagamisel. Nimetatud ülesandeid, mida viiakse ellu ühiseks hüvanguks, tuleks seepärast tunnustada Euroopa riigiabi eeskirjades.

1.3. Komitee märgib, et paljude juhtumite puhul on sotsiaalmajanduse üksuste tegevuse aluseks solidaarsus, mis ei kuulu majandustegevuse mõistete hulka. Samal ajal on palju juhtumeid, kus nende üksuste tervishoiu- ja sotsiaalvaldkonna tegevuse piiriülest olemust saab käsitada jääknähtusena, mille ulatus on selline, mis ei kahjusta oluliselt liikmesriikide-vahelist konkurentsi. Seepärast oleks pakiliselt vajalik, et komisjon selgitaks majandustegevuse ja piiriülese tähtsuse mõistet nendes valdkondades.

1.4. Komitee leiab, et tuleks tugevdada ja lihtsustada üldise grupierandi määruse (EL) nr 651/2014 6. jaos sätestatud eeskirju ebasoodsas olukorras olevate või puudega töötajate töölevõtmiseks antava abi kohta. Nagu on soovitatud Enrico Letta aruandes siseturu kohta ning teatises ebasoodsas olukorras olevate või puudega töötajate tööhõive jaoks antava ja eraldi teatamise kohustusega riigiabi ühisturuga kokkusobivuse analüüsi kriteeriumite kohta (tööhõiveabi käsitlev teatis, ELT C 188, 11.8.2009), tuleks neid eeskirju ajakohastada, et need kajastaksid praegust majanduslikku olukorda.

1.5. Komitee märgib, et üldise grupierandi määruse kavandatud läbivaatamisel on vaja jätta need kaks abikategooriat konkreetseks ja eraldiseisvaks, ning rõhutab, et oluline on pidada kinni õigusraamistiku ajakohastamise kindlaks määratud ajakavast.

1.6. Komitee tunneb heameelt ka Letta aruandes esitatud lisaettepaneku üle kohandada praegust riigiabi käsitlevat õigusraamistikku, et hõlbustada sotsiaalsete ettevõtete juurdepääsu laenudele ja rahastamisele.

1.7. Komitee märgib, et riigiasutused ei kasuta nõuetekohaselt ära õigusraamistikku, mis käsitleb üldist majandushuvi pakkuvate teenuste jaoks antavat abi, ning sageli ei keskendu nad neile aluslepingutega antud ulatuslikule kaalutlusõigusele, mis annab neile voli liigitada teatavad tegevused üldist majandushuvi pakkuvateks teenusteks. Komitee leiab, et see kaalutlusõigus on eriti suur tervishoiu- ja sotsiaalteenuste puhul – seda nii vertikaalse subsidiaarsuse ja sotsiaalse ühtekuuluvuse pärast kui ka konkreetsete regulatiivsete piirangute puudumise tõttu, mis esinevad näiteks muudes suurema majandusliku tähtsusega üldist majandushuvi pakkuvates teenustes, nagu võrgusektor. Kuna ELi liikmesriikides on levinud üldist majandushuvi pakkuvate sotsiaalteenuste alarahastamine, tuleks rõhutada üldist majandushuvi pakkuvaid teenuseid käsitleva otsuse artikli 2 lõike 1 punkti c tähtsust ja asjakohasust. Selle asemel, et kasutada üldist majandushuvi pakkuvate sotsiaalteenuste valdkonnas valdavalt üldist vähese tähtsusega abi määrust, peaksid ELi liikmesriigid kohaldama esmajärjekorras üldist majandushuvi pakkuvaid teenuseid käsitleva otsuse artikli 2 lõike 1 punkti c, kui sätte kohaldamisala seda võimaldab.

1.8. Komitee väljendab heameelt Euroopa Komisjoni uue koosseisu poliitiliste suuniste (2024–2029) üle, milles teatatakse: „Samuti vaatame läbi riigiabi eeskirjad, et võimaldada eluasemetoetuse meetmeid, eelkõige taskukohaste, energiatõhusate ja sotsiaaleluruumide puhul.“ Komitee märgib, et üldist majandushuvi pakkuvate teenuste osutamise eest makstava hüvitise suhtes kohaldatav riigiabi raamistik võib selles suhtes olla oluline ka seoses sotsiaalmajanduse üksuste jõupingutustega eluasemekriisi vastu võitlemisel, nagu on näidanud elamuühistute, elamufondide, vastastikuste kindlustusandjate ja paljude heategevusorganisatsioonide oskusteave.

1.9. Komitee märgib, et paindlikkuse klausleid võiks kasutada, et leevendada riigiabi eeskirjade kohaldamist riigi tasandil eraldatava abi puhul, mis tuleb osaliselt Euroopa ja osaliselt riiklikest vahenditest, nagu Euroopa Sotsiaalfondi ja Euroopa Regionaalarengu Fondi puhul. Kuigi praegu reguleeritakse neid fonde suures osas ELi õigusega, kohaldatakse nende suhtes riigiabi eeskirju, sest vahendite eraldamisel on liikmesriikide ametiasutustel kaalutlusõigus, samas kui neid eeskirju ei kohaldata puhtalt ELi vahenditest rahastatavate fondide, näiteks programmi „Euroopa horisont“ suhtes, mida hallatakse ELi tasandil ilma riikliku sekkumiseta.

1.10. Lõpetuseks kutsub komitee Euroopa Komisjoni üles jätkama jõupingutusi, et rakendada sotsiaalmajanduse tegevuskava, mis võeti vastu Euroopa Liidu sotsiaalmajanduse Liège'i tegevuskava näol, millele kirjutasid 12. veebruaril 2024 alla 19 valitsuse esindajad, määrates rakendamise koordineerimise eest vastutavaks ühe uue kolleegiumi volinikest.

2. **Taustteave**

2.1. Euroopa Komisjoni hiljutise aruande „Study on benchmarking the socio-economic performance of the EU social economy“ (ELi sotsiaalmajanduse tulemuslikkuse võrdlusuuring) kohaselt töötab ELi 27 liikmesriigis sotsiaalmajanduse üksustes üle 11 miljoni inimese ehk 6,3 % töötavast elanikkonnast. Neljast miljonist sotsiaalmajanduse üksusest 246 000 on ettevõtte vormis ja pakuvad lahendusi peamistele ELi kodanike abistamisega seotud probleemidele. Need ettevõtted hõlmavad paljusid sektoreid, nagu sotsiaal- ja tervishoiuteenused, ringmajandus, vaesuse vastu võitlemine, sotsiaaleluruumid, võitlus toidu raiskamise vastu ja osaluspõhine energiatootmine taastuvatest energiaallikatest.

2.2. Euroopa Komisjoni edendatavas sotsiaalmajanduse tegevuskavas (COM(2021) 778 final) märgitakse: „Sotsiaalmajanduse üksustel ei ole alati lihtne saada juurdepääsu pikaajalisele investeerimiskapitalile. Avaliku sektori asutused ei kasuta täielikult ära olemasolevaid võimalusi, et hõlbustada sotsiaalsete ettevõtete juurdepääsu riigihangetele või rahastamisele, ega kehtivate ELi riigiabi eeskirjadega pakutavat paindlikkust.“

2.3. Samas dokumendis rõhutatakse, et liikmesriigid ei kasuta täielikult ära ühelt poolt üldist majandushuvi pakkuvatele sektoritele antava riigiabi raamistiku ja teiselt poolt üldise grupierandi määruse potentsiaali, mis võiks viia siseturuga kokkusobiva riigiabi andmiseni.

2.4. Nõukogu soovituses sotsiaalmajanduse raamtingimuste väljatöötamise kohta (2023/0179 (NLE)) märgitakse: „Avaliku sektori asutused ei kasuta sageli täiel määral ära riigiabireeglite praegusi võimalusi sotsiaalmajanduse toetamiseks olukorras, kus turg üksi ei suuda saavutada rahuldavat juurdepääsu tööturule ja sotsiaalset kaasatust, ning piirduvad vähese

tähtsusega abi üldise künnise piiresse jäävate meetmetega ega kasuta võimalust kehtestada meetmeid komisjoni määruse (EL) nr 651/2014 (28) (üldine grupierandi määrus) alusel, näiteks regionaalabi, riskifinantseerimisabi ja ebasoodsas olukorras olevate töötajate töölevõtmiseks antav abi."

2.5. Hiljutises uuringus riigiabi kohta, mida antakse sotsiaalsete ettevõtete rahastamisele juurdepääsu parandamiseks ja ebasoodsas olukorras olevate töötajate töölevõtmise soodustamiseks palgatoetuste abil, ([1]) uuriti üldise grupierandi määruse kohaldamist ja mõju liikmesriikides sotsiaalsetele ettevõtetele, kes palkavad ebasoodsas olukorras olevaid töötajaid. Tulemustest nähtub, et liikmesriikide ametiasutused kohaldavad sageli üldise grupierandi määruse asemel teisi õigusnorme, tuues põhjuseks Euroopa riigiabi raamistiku puuduliku tundmise, üldise grupierandi määruse keerukuse ja muud haldusraskused.

3. **Üldised märkused**

3.1. Draghi aruandes Euroopa konkurentsivõime tuleviku kohta rõhutatakse seost konkurentsivõime ja Euroopa sotsiaalse mudeli vahel ning seda, et oluline on kaitsta Euroopa sotsiaalhoolekande- ja sotsiaalkaitsesüsteeme. Sellega seoses toonitatakse käesolevas arvamuses, et oluline on ühitada sotsiaalmajanduse üksuste (kes täidavad sageli varem liikmesriikide poolt täidetud ülesandeid ja rolle) vajadus avaliku sektori tugeva toetuse järele Euroopa riigiabi eeskirjadega. Eelkõige on vaja piisavalt arvesse võtta selle tervishoiu- ja sotsiaalteenuste turu eripära, kus sotsiaalmajanduse üksused tegutsevad. Sellega seoses juhib komitee tähelepanu asjaolule, et sotsiaalsete ettevõtete eesmärk ei ole maksimeerida investorite vahel jaotatavat kasumit, vaid investeerida see kasum uuesti ettevõtte tegevusse või mujale sotsiaalsete eesmärkide saavutamiseks või üldistes huvides.

3.2. Seepärast on siinkohal kasulik viidata Euroopa Liidu Kohtu 8. septembri 2011. aasta teedrajavale otsusele Paint Graphos ühendatud kohtuasjades C-78/08 ja C-80/08 ühistutele kohaldatava tulumaksuvabastuse korra kohta, milles väideti, et ühistud ei ole just oma olemuse tõttu sarnases olukorras äriühingutega. Konkreetse maksusüsteemi õiguspärasuse tunnustamine üksuse eripära tõttu peaks innustama kaasseadusandjaid kasutama sama poliitilist lähenemisviisi ka sotsiaalmajanduse üksuste suhtes.

3.3. Kuigi komitee väljendab suurt heameelt vähese tähtsusega abi ülemmäära hiljutise kohandamise üle 300 000 eurole ja 750 000 eurole kolme aasta jooksul vastavalt tavasektori ja üldist majandushuvi pakkuvate teenuste puhul, märgib komitee, et vähese tähtsusega abi ei saa pidada ELi riigiabi eeskirjade kohaselt piisavaks õiguslikuks aluseks, andmaks riiklikku toetust tervishoiu- ja sotsiaalvaldkonna sotsiaalmajanduse üksustele ([2]). Sellest hoolimata kasutavad paljud liikmesriikide haldusasutused üldise grupierandi määruse, tööhõiveabi käsitleva teatise või üldist majandushuvi pakkuvate teenuste riigiabi raamistiku asemel valdavalt vähese tähtsusega abi raamistikku peamiselt selle lihtsustatud struktuuri ja kohaldamise lihtsuse tõttu ning seetõttu, et nad ei tunne hästi üldist grupierandi määrust, kuigi see kehtib alates 2014. aastast.

3.4. Ehkki komitee mõistab, et ei ole võimalik koostada majanduslikku ja mittemajanduslikku laadi tegevuste eelnevalt kindlaks määratud loendit ning lõppkokkuvõttes hinnata selle alusel iga üksikjuhtumit eraldi, märgib ta, et sotsiaalmajanduse üksuste tegevuse aluseks – nii juhul, kui seda teostavad mittetulundusühingud vabatahtlike osalusel, kui ka mõnel juhul siis, kui seda viivad ellu sotsiaalmajanduse üksused, nagu ühistud, vastastikused kindlustusandjad ja sihtasutused – on solidaarsus, mis ei ole oma olemuselt kaubanduslik. Seepärast tuleks neid käsitleda väljaspool ELi toimimise lepingu artikli 107 kohaldamisala.

3.5. Komitee märgib, et sotsiaal- ja tervishoiuteenuste valdkonnas puudub sageli nõudlus liikuvuse ja piiriülesuse järele või on see ebaoluline, sest need teenused on oma olemuselt üksnes kohalikud ja läheduspõhised. Mõnel juhul puudub isegi sisemine liikuvus sama riigi eri piirkondade vahel, mis rõhutab veelgi sotsiaal- ja tervishoiuteenuste tugevat kohalikku olemust.

3.6. Kuigi on tõsi, et piiriülene liikuvus sotsiaal- ja tervishoiuteenuste valdkonnas võib toimuda pakkumise poolel, leiab komitee, et liikmesriikide ametiasutused peaksid tagama mittediskrimineeriva juurdepääsu sotsiaal- ja tervishoiuteenuste tugevale rahalise toetuse süsteemile, mis on kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 107, ilma et riigiabi eeskirjad oleksid riigipoolse rahastamise vähendamise põhjuseks sektoris, mis on kohaliku tasandi sotsiaalse ühtekuuluvuse jaoks väga oluline.

([1]) „Study on State aid for access to finance for social enterprises and for the recruitment of disadvantaged workers in the form of wage subsidies".

([2]) Sotsiaal- ja tervishoiuteenuste määratlemisel võib viidata Euroopa sotsiaalõiguste samba tegevuskavale või täpsemalt teatisele Euroopa hooldusstrateegia kohta (COM(2022) 440 final).

3.7. Kooskõlas sotsiaalmajanduse tegevuskavas ja soovituses väljendatud poliitilise tahtega, millega kutsutakse institutsioone üles tegutsema sotsiaalmajanduse üksuste potentsiaali ärakasutamise nimel, leiab komitee, et riigiabi eeskirjades tuleks tunnistada nende üksuste erilist eesmärki ja eripära, tunnistades nende regulatiivseid tingimusi, milles võetakse arvesse sotsiaalmajanduse omadusi, eelkõige seadusjärgset kohustust investeerida kogu kasum ja ülejääk või põhiosa neist uuesti üldist huvi pakkuvate eesmärkide saavutamiseks, nagu on sätestatud riiklikes õigusraamistikes ja nõukogu soovituses.

4. **Sotsiaalmajanduse eesmärkidega kooskõlas oleva riigiabikorra suunas liikumine**

4.1. Seoses siseturuga kokkusobiva abi andmise võimalusega leiab komitee, et tuleks tugevdada ja lihtsustada üldise grupierandi määruse (EL) nr 651/2014 6. jaos sätestatud eeskirju ebasoodsas olukorras olevate või puudega töötajate töölevõtmiseks antava abi kohta ning ajakohastada tööhõiveabi käsitlevat teatist, et võtta arvesse praegust majanduslikku olukorda. Sellega seoses võiks komisjon võtta kiirelt konkreetseid meetmeid, et kohandada sellise abi ülemmäärasid, mida võib anda seoses tööturule taasintegreerimise meetmetega. Komitee rõhutab lisaks, et on vaja jätta need kaks abikategooriat konkreetseks ja eraldiseisvaks ning et oluline on pidada kinni õigusraamistiku ajakohastamise kindlaks määratud ajakavast.

4.2. Komitee jagab Enrico Letta siseturgu käsitlevas aruandes („Much More than a Market“, lk 106) esitatud ettepanekut, et kõnealuseid eeskirju tuleks ümber hinnata ja parandada, ning toetab seda kindlalt.

4.3. Komitee tunneb heameelt Letta aruandes esitatud ettepaneku üle kohandada praegust riigiabi käsitlevat õigusraamistikku, et soodustada sotsiaalsete ettevõtete juurdepääsu laenudele ja rahastamisele.

4.4. Komitee leiab, et üldise grupierandi määruse (EL) nr 651/2014 – milles sätestatakse eritingimused siseturuga kokkusobiva abi liikidele, mida võib anda ilma komisjoni eelneva heakskiiduta – mis tahes läbivaatamisel tuleks sõnaselgelt tunnustada sotsiaalmajanduse üksusi. Selleks tuleks, nagu on soovitatud ka Letta aruandes, kehtestada üldises grupierandi määruses „sotsiaalmajanduse üksuse“ mõiste normatiivne määratlus. Seepärast ei riku sotsiaalmajanduse üksuste tegevus paljude juhtumite puhul turge reguleerivaid ELi konkurentsieeskirju, sest see toimub sellise ettevõtlusmudeli alusel, mille eesmärk ei ole maksimeerida kasumit, vaid investeerida see uuesti solidaarsusel põhinevate sotsiaalsete või keskkonnaalaste eesmärkide saavutamiseks.

4.5. Viidates konkreetselt vajadusele investeerida tervishoiu- ja sotsiaalteenustesse, märgib komitee veel, et riigiasutused ei kasuta piisavalt ära üldise grupierandi määruse nr 651/2014 artiklit 56, mis käsitleb kohalikule taristule antavat investeeringuteks ettenähtud abi, kuigi see artikkel võib paljudel juhtudel anda nõuetele vastavuse tagamiseks sobiva õigusliku aluse, mis on suurema potentsiaaliga kui vähese tähtsusega abi eeskirjad.

4.6. Komitee märgib samuti, et avaliku sektori asutused ei kasuta tervishoiu- ja sotsiaalteenuste valdkonnas nõuetekohaselt ära õigusraamistikku, mis käsitleb üldist majandushuvi pakkuvate teenuste jaoks antavat abi. Pädevad riigiasutused ei keskendu sageli aluslepingutega saadud tugevale kaalutlusõigusele, mis annab neile voli liigitada teatavad tegevused üldist majandushuvi pakkuvateks teenusteks. Komitee leiab, et see kaalutlusõigus on eriti suur tervishoiu- ja sotsiaalteenuste puhul – seda nii vertikaalse subsidiaarsuse ja sotsiaalse ühtekuuluvuse pärast kui ka konkreetsete regulatiivsete piirangute puudumise tõttu, mis esinevad näiteks muudes suurema majandusliku tähtsusega üldist majandushuvi pakkuvates teenustes, nagu võrgusektor.

4.7. Komitee märgib, et komisjoni otsuse nr 21/2012 (millega muudetakse teatavad üldist majandushuvi pakkuvate teenuste eest makstavad hüvitised siseturuga kokkusobivaks) artikli 2 punktis c ei ole ette nähtud ülempiiri hüvitisele „selliste üldist majandushuvi pakkuvate teenuste osutamise eest, mis rahuldavad sotsiaalseid vajadusi, nagu arstiabi ja pikaajaline hooldus, lastehooldus, pääs tööturule ja tööturule tagasitoomine, sotsiaalkorterid ning hoolitsus ebasoodsas olukorras olevate elanikkonnarühmade eest ja nende sotsiaalne kaasamine“. Seepärast kutsub komitee liikmesriikide ametiasutusi üles neid õigusnorme rohkem kasutama.

4.8. Komitee nõustub tähelepanekuga, et sotsiaal- ja tervishoiuteenuste valdkonnas on juba pikka aega olnud paradigmaks „eraldusjoon üldist majandushuvi pakkuvate teenuste sätete negatiivse tõlgendamise kui ELi konkurentsile kehtestatud erandi ja samade sätete uue positiivse tõlgendamise kui kodanike õiguste väljenduse vahel“ (N. A. Fiedziuk, „SGEI and the Treaty of Lisbon: Opening Door to a Whole New Approach or Maintaining the Status Quo“, European Law Review, 2011, lk 229).

4.9. Liikmesriikide ametiasutustel on sageli raske kohaldada üldist majandushuvi pakkuvate teenuste raamistikku tehniliste ja halduskü simuste tõttu, eelkõige seoses konkreetsete volituste väljatöötamisega või võimega selgitada keerukaid õiguslikke mõisteid, nagu „mõistlik kasum“. Selle põhjuseks on asjaolu, et tugeva kaubandusstruktuuriga võrgusektorile pandud halduskoormus ja nõuete täitmisega seotud koormus laieneb ka hoopis teistsugustele tervishoiu- ja sotsiaalteenuste sektoritele. See „võib tekitada probleeme seoses pelgalt sotsiaalsete teenustega, mida osutatakse eelkõige kohalikul tasandil“ (Merola, 2012, ESTLQ, 2/2012, lk 29).

4.10. Seepärast kutsub komitee üles tegema konkreetseid investeeringuid liikmesriigi ja Euroopa tasandil, et suurendada liikmesriikide haldusasutuste teadmisi üldist majandushuvi pakkuvate teenuste, eelkõige tervishoiu- ja sotsiaalteenuste raamistiku võimalustest, ning loodab, et kogutakse häid riiklikke tavasid ja kogemusi ning tehakse need näited ka teistele kättesaadavaks ja juurdepääsetavaks.

4.11. Sellega seoses rõhutab komitee suurt praktilist kasu, mida on varem näidanud „Juhend Euroopa Liidu riigiabi, riigihanke ja siseturu eeskirjade kohaldamise kohta üldist majandushuvi pakkuvate teenuste, eelkõige üldist huvi pakkuvate sotsiaalteenuste suhtes“ (SWD (2013) 53 final/2, avaldatud 2013. aastal), ning nõuab selle ajakohastamist rohkem kui kümme aastat pärast selle esmast avaldamist.

4.12. Komitee väljendab heameelt Euroopa Komisjoni uue koosseisu poliitiliste suuniste (2024–2029) üle, milles teatatakse: „Samuti vaatame läbi riigiabi eeskirjad, et võimaldada eluasemetoetuse meetmeid energiatõhusate ja sotsiaal-eluruumide puhul.“ Komitee märgib, et üldist majandushuvi pakkuvate teenuste osutamise eest makstava hüvitise suhtes kohaldatav riigiabi raamistik võib selles suhtes olla oluline ka seoses sotsiaalmajanduse üksuste jõupingutustega eluasemekriisi vastu võitlemisel, nagu on näidanud elamuühistute, elamufondide, vastastikuste kindlustusandjate ja paljude heategevusorganisatsioonide oskusteave.

4.13. Lõpetuseks märgib komitee, et paindlikkuse klausleid saaks kasutada, et leevendada riigiabi raamistiku kohaldamist selliste rahaliste vahendite puhul nagu Euroopa Sotsiaalfond ja Euroopa Regionaalarengu Fond, mis praegu kuuluvad küll suures osas ELi õiguse kohaldamisalasse, kuid mille suhtes kohaldatakse riigiabi eeskirju, sest riigiasutustel on endiselt kaalutlusõigus. Neid eeskirju ei kohaldata aga fondide suhtes, mida rahastatakse puhtalt ELi vahenditest ja hallatakse ELi tasandil ilma riigi sekkumiseta.

4.14. 12. veebruaril 2024 allkirjastasid 19 valitsuse esindajad eesistujariigi Belgia egiidi all Euroopa Liidu sotsiaalmajanduse Liège'i tegevuskava, tehes ettepaneku võtta 25 konkreetset kohustust sotsiaalmajanduse tegevuskava rakendamiseks. Komitee loodab, et komisjoni uus koosseis võtab neid ettepanekuid oma volituste täitmisel arvesse.

Brüssel, 22. jaanuar 2025

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee
president
Oliver RÖPKE